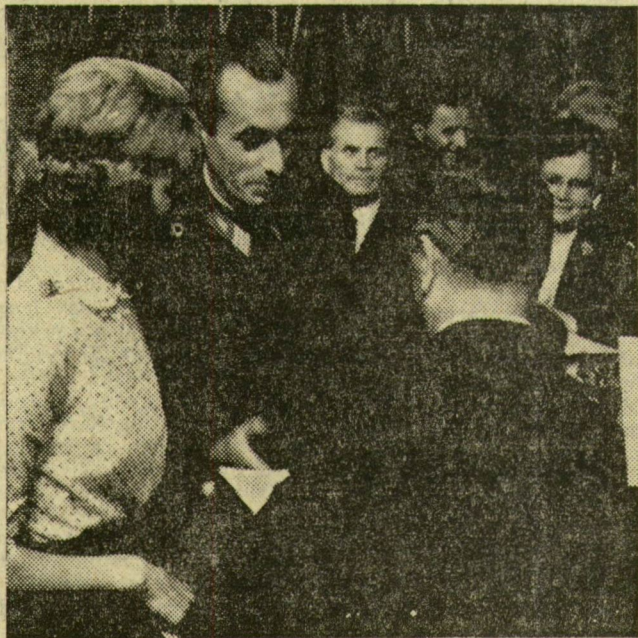

Kitüntették a vasút legjobb dolgozóit

Vasutasnap i ünnepségek

Szombaton a 17. vasutasnap alkalmából a Keleti-pályaudvar művelődési termében ünnepséget rendeztek. Dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter 87, a munkában különösen kimagasló eredményt elért vasutas dolgozónak adta át a Kiváló vasutas kitüntetést. A MÁV Szegedi Igazgatóságának nyolc dolgozója a minisztertől vette át a kitüntetést, Csongrád megyéből Boros Imre, a Hódmezővásárhelyi Pályafenntartás mérnök-főintézője és Veszelovszki Antal, a MÁV Szegedi Igazgatóságának főelőadója.

Vasutasnap i ünnepségeket tartottak tegnap Szegeden is. A MÁV Szegedi Igazgatósága a Tisza Szálló koncerttermében rendezett fogadást, amelyen a munkában kitűnt dolgozók és családtagjaik is részt vettek. Megjelent az ünnepségen Sipos Géza, az MSZMP Szeged városi bizottságának titkára és Horváth János, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának munkatársa is. Az elnöki asztalnál foglaltak helyet az Igazgatóság jugoszláviai vendégei: Savo Csoibics, a Jugoszláv Vasutak belgrádi igazgatója, Ivkovits Pál, a Szabadkai Közlekedési Szakszervezet elnöke, Duska Jovanovics, a szuboticiai állomás főnöke és Bogosav Vidujlovics, a szuboticiai állomás forgalmi főnöke is. Gajda Mátyás, a Vasutas Dolgozók Szakszervezete területi bizottságának titkárak helyettese köszöntötte a megjelenteket. Ezután Kiss Károly, a MÁV Szegedi Igazgatóságának vezetője méltatta azt a munkát, amelyet Csongrád, Bács és Békés megye vasutas dolgozói végeztek a két vasutasnap közötti időben.

(Somogyiné felv.)

Boldog István felesége társaságában átveszi az Erdemes vasutas kitüntetést Kiss Károlytól, a MÁV Szegedi Igazgatóságának vezetőjétől

A beszéd után került sor az Erdemes vasutas kitüntetések átadására. Tizenöt dolgozónak nyújtotta át ezt a kitüntetést az igazgatóság vezetője, köztük a szegedi Gonda Henrik ellenőrnek, Boldog István segédellenőrnek, Sipos Gézáé intézőnek, Motika Zoltán főintézőnek, Mari Kálmán műszaki felügyelőnek; valamint a szentesi Gábor Pál főellenőrnek. Kiss Károly ezután azokat a vasutas dolgozókat köszöntötte, akik több évtizedes munkásmozgalmi tevékenységükért korábban idén megkapták a Szocialista Hazáért Erdemrendet.

A városi pártbizottság üdvözlését Sipos Géza tolmá-

csolta, s egyben további sikereket kívánt a vasút dolgozóinak. A jugoszláv vasutasok nevében köszöntötte az ünnepség résztvevőit Savo Csoibics, a Jugoszláv Vasutak belgrádi igazgatója.

A 17. vasutasnapon az igazgatóság területén öt-százán kapták meg a Kiváló dolgozó oklevelet, illetve jelvényt és 469-en kaptak soron kívüli előléptetést jó munkájukért. A jutalomösszeget, amelyet ebből az alkalomból a legjobb dolgozók közt szeptosztottak, 250 ezer forint.

Szegeden és a járásban a központi rendezvényen kívül a MÁV számos szolgálati helyén tartottak megemlékezést.

gépek cseréje és kiegészítése, az új kábelhálózat kiépítése, s mindezzel együtt az új transzformátor állomás létesítése és a zenekari árok süllyesztése.

A városi tanács vb elnökhelyettese befejezésül a többi között hangoztatta: érje el mielőbb kitűzött célját a Szegedi Szabadtéri Játékok, válják a kelet és nyugat kulturális találkozási helyévé, a népek közötti barátság ápolásának egyik fontos bázisává.

Avató beszéde után az új

Séta a föld alatt

Ezután a tervezésben és az építésben közreműködő szakemberek bemutatták a jelenlevőknek a színpadot és az új berendezéseket. A vendégek először a parkettaborítású színpadot tekintették meg, amely most, a rekonstrukció után nagyobb lett. A nézőtér felőli színpadi nyílás például az eddigi 25 méter helyett 29 méter.

Ezután föld alatti sétát következett. A vendégek megtekintették a színpad alatt épült helyiségeket és beren-

dezéseket. Az öltözőket és a mosdókat, a fodorásműhelyeket a színpad két oldalán helyezték el. Közöttük 57 méter hosszú folyosó húzódik. Ennek nézőtér felőli részén kaptak helyet a műszaki berendezések.

A korszerűsített új színpadot, hazánk legnagyobb és legmodernebb ilyen létesítményét dr. Tari János, a szabadtéri játékok igazgatója vette át.

Itt van a világlítási központ is. Ezt a színpad két oldalára épített négy új világlítási toronnyal föld alatti alagutakban futó kábelek kötik össze. A régi hetvenhat reflektor helyett ezekkel az új berendezésekkel százhatvanhat működtethető. Az egyik világlítási toronyban kapott helyet az úgynevezett „fényorgona”, a fényszabályozó asztal is.

A 25 föld alatti termet négyszeres szigetelés védi a talajvíztől. A dupla mennyezet egyrészt a tökéletes hangszigetelést, másrészt a levegő állandó mozgását, a jó szellőztetést és a kellemes hőmérsékletet biztosítja.

A föld alatti séta közben a szakemberek elmondották a vendégeknek azt is, hogy a hangosítás tökéletesítésével lehetővé válik, hogy a néző valóban abból az irányból hallja majd az előadásokon a hangot, ahol a szereplő áll és beszél.

Az új színpadon e héten már megkezdődnek az első két produkció, a Hunyadi László és a Hamlet próbái.

Jövőbe nézőn

A NAPOKBAN szerény hír adta tudatlapunk első oldalán, hogy a városi pártbizottság megtárgyalta — közös párt és tanács vb előterjesztés alapján — Szeged város általános rendezési tervét. Mit is rejt ez a kis hír? — talán fel sem tűnt sokak számára, hiszen napjainkban természetes, megszokott (néha túlságosan is megszokott) dolog a tervezés. A különféle kisebb-nagyobb, a maguk területén bizonyára fontos, a hétköznapi emberek számára azonban nem mindig sokatmondó tervek között ez most mégis különös figyelmet érdemel. Nem kisebb ügyről van ugyanis szó, mint arról, hogy már nemcsak a közeli évekbe, hanem távolabbi jövőnkbe is kell néznünk, s már a jövő századra kell gondolnunk. A város vezetői ezzel a tervvel már az ezredforduló idejére néznek és a jövő század szegedi lakossága számára is körvonalazni igyekeznek a mainál korszerűbb, kényelmesebb, fejlettebb, kulturált ipari nagyváros kereteit.

Nem öncélú tervezgetés ez, hanem felelős, előrelátó munka. A város fejlődését nem irányíthatják véletlenek, hanem tudatosan számolni kell mindazzal, ami az elkövetkező évtizedekben életünkben várható: iparban, gazdaságban, népszaporulatban és egyebekben. Minden részletében nyilvánvalóan nem lehet meghatározni, hogy mi is lesz 15, 20 vagy 30 év múlva, de a felelős városvezetésnek, párosulva a városfejlesztés ma már tudományos módszereivel, feltétlenül számot kell vetnie az elkövetkező évtizedek várható körülményeivel, igényeivel és ahhoz kell szabnia koncepcióit.

Biztosan vannak, akik emlékeznek arra, hogy néhány éve is írtunk már általános rendezési tervről. Valóban készült hasonló, s ezúttal csak örömet jelenthet, hogy most mégis másakra, alaposabbra van szükség. Az utóbbi években bekövetkezett örömdeten nagy változások — nem utolsósorban az olaj és a földgáz megjelenése — tükrében máris túlságosan szerények a korábbi elgondolások. A mostani terv sokkalta nagyvonalúbb fejlődési távlatokkal számol, annak ellenére, hogy hangsúlyozottan megmarad a realitások határain belül, és — hadd mondjam ezt a paradoxont — legfeljebb ésszerű álmódosításoknak engedi át magát.

Hajlamosak lehetnénk pedig az álmodozásra is, ha napjainkat a múlttal vetjük össze. Nem is a már olyan régmúltnak tűnő felszabadulás előttre gondolok. Elég csak azokra az évekre visszapillantani, amikor Szeged fejlődése megtorpant az időben és az 1950-es évek elején több mint ötezren kerestek innen megélhetést az ország más részeiben. Azóta éppen az ellenkezőjére fordult a helyzet: most ezek keresnek, találnak itt megélhetést, sőt a bevándorlók, idetelepülők száma lényegesen nagyobb, mint a természetes szaporulat, amely egyébként sajnos túlságosan is kicsiny. Az utóbbi hat esztendő folyamán évenként háromezer bevándorlóval nőtt a város lakossága, és 1965 óta az addig negatív természetes szaporodás is némi javulást mutat. Ezenkívül az úgynevezett alvólétszámhoz (az itt lakó szegediekhez) mintegy 12 ezer főt adhatunk hozzá, akik dolgozni járnak be a városba, nagyobb részükben, 74 százalékban a szegedi járásból. Az utóbbi tíz esztendőben háromszorosává nőtt ipari szívértésének érvényesülése következtében a foglalkoztatottak száma ugyanennyi idő alatt mintegy kétszeresére nőtt.

Nem is kell tehát álmodozni ahhoz, hogy Szeged jövőjét biztosíva lássuk és előttünk álljon a mainál lélekszámban kétszerre nagyobb város képe. Mindezek figyelembevételével a távlati rendezési tervben hármas fejlődési szakaszt állapítottak meg. Az első szakasz végére körültekintő következtetések alapján 180 ezer szegedi lakossal kell számolni. Ezeknek a szakaszoknak terminusa években pontosan nem meghatározható, de hozzávetőlegesen a második szakasz 1980 után kezdődik és vele a századforduló idején 210 ezer, majd utána a harmadik szakaszban 250 ezer lakosra kell tervezni Szeged jelenlegi közigazgatási területén.

EZEK A KERETEK szolgálnak jövőbe nézésünkhöz. Mindezt azzal a biztonságos jó érzéssel tesszük, hogy ma már úgy tekint az országos párt- és állami vezetés is Szegedre, mint a túlságosan is felduzzadt főváros egyik egészséges ellenpólusát, hazánk déli részének természetes politikai, gazdasági és kulturális központját. A nehézipar első fecskéi — a kábelgyár, a gumigyár — ennek jegyében költöztek ide, és ha következetesen érvényesül az ipartelepítési decentralizáció elve, akkor ezek továbbfejlesztésére és újabb üzemekre is számíthatunk.

A tennivalók az előbbiekből adódnak városrendezésben, építkezésekben, közművesítésben, közlekedésben, ipartelepítésben, a lakóterületek felhasználásának helyes sorrendjében, a lakóházak legelőnyösebb szintmagasságában és ehhez hasonlóan.

Ami a városképet, a városszerkezetet illeti, egybehangzó a vélemény, hogy Szegednek meg kell őriznie azt a sajátos, sugárutakkal metszett körutat, úgynevezett sugaras-gyűrűs városszerkezetet, amely a múlt századi nagy árvíz után alakult ki és ma is korszerűnek tekinthető. Ezt a jövőben előnyösen kihasználhatjuk. Ezzel együtt ugyancsak még job-

ban ki kell használni azt az adottságot, hogy Szeged a Tisza két partján fekszik. Ehhez szükséges az újszegedi rész fokozottabb beépítése, s még egy, sőt harmadik közúti híd a folyón. A századfordulóra már elérhetjük, hogy a két partszakasz nagyvonalú beépítésével megvalósuljon a várostervezőknek az a szép álma, hogy gyakorlatilag is a Tisza legyen Szeged főutcája.

Új iparnegyed alakult ki az elmúlt évek során a nyugati városkörzetben. Ide összpontosul majd a további iparfejlesztés is. Gondolni kell a célszerű fejlődés érdekében egyes vállalatok esetleges áttelepítésére is. Az olyan nagyüzemek, mint a kenderfonó- és szövőipari vállalat, szálamiglyár, gyufagyár, cipőgyár természetesen a jövőben is a helyükön maradnak. Az általános iparfejlesztést egyébként lehetőleg komplex módon képzelel el a rendezési terv, vagyis ahol csak lehet lakótelepek és ipari beruházások együtt létesülnek. A nehézipar további kibontakozása és a szénhidrogén-kincs feltárása is nagymértékben befolyásolja majd a szegedi ipar szerkezetét. Máris folyik a város és az olajipar érdekeinek hosszútávú összehangolása. Jelenleg egyelőre még áldozatokat jelent a városnak (lakásbiztosítás, élelmezés stb.) az olajipar kialakítása, de nem lehet kétséges, hogy a jövőben ez messzemenően gyümölcsözni fog.

FEJLŐDŐ, iparosodó város elképzelhetetlen lakások, korszerű családi otthonok nélkül. A jelenlegi építkezési ütemmel már a mostani lakásigényeket is évről évre nehezebb kielégíteni. A jelenlegi technológia évente legfeljebb 600 új lakás elkészülését teszi lehetővé, márpedig az ötéves terv végétől legalább 1100 új lakásra lesz évente szükség. Csak az segíthet, ha sikerül elérni, hogy minél előbb házgyárat kapjunk, amelynek évi kapacitása mintegy 2400 lakás. A tervezet már az új lakónegyedeket is kijelöli: Tarjántelep, Újszeged északi és déli része, a Vértanúk tere (volt Vám tér) környéke, az északi városrész.

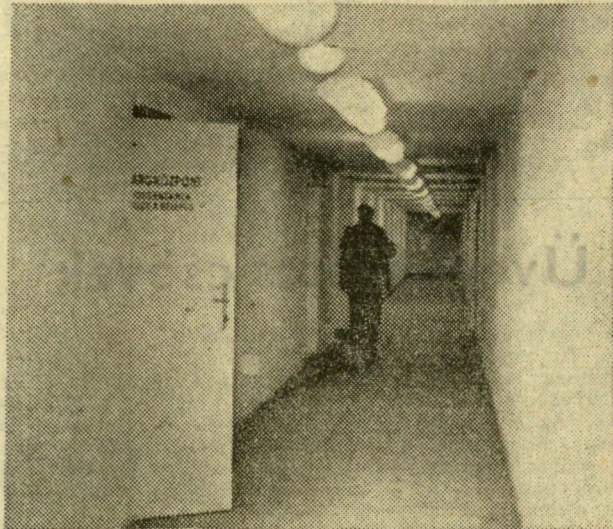
A Tarján már ebben az ötéves tervben épül, a többiek sorrendje még nem meghatározott. Ezekkel egyidőben vár megoldásra a közművesítés is, ami nem csekély gondot jelent. Egyedül a komplex közművesítésnek van értelme (víz, gáz, villany, csatornázás stb.), ez pedig előzetes számítások szerint ezer lakásnál 50 millió forint költséget igényel, vagyis lakásonként átlagban 30—60 ezer forint. A város vezetőinek e nem jelentéktelen összegek ellenére is az a nagyon helyeselhető elhatározása, hogy a közművesítést alapvetően meg kell oldani. Ennek velejárója, hogy a város területén elsősorban magas beépítettségre kell törekedni a közművesítés jobb kihasználása érdekében is. Családi házak céljaira közművesített területet érthetően nem adhat majd a város, s ezért 1970-től előreláthatóan csak Szeged közigazgatási területén kívül lesz mód családiház-építésre.

És mi mindent kell még előre felmérni! A város ivóvízellátása, ipari vízszükséglete is e gondok közé tartozik. Az utóbbit a későbbiekben a Tiszából szeretnék biztosítani, az ivóvizet viszont továbbra is jóízú fúrt kutakból. A közlekedésben nemcsak a városfejlesztés, de a város földrajzi helyzetéből adódó átmenő forgalom, a rőszkei határátkelőhely is nagy szerepet játszik. Még az idén a Közlekedés- és Postaügyi Minisztériummal közösen alakítja ki a város vezetősége a közlekedési tervezetet mind a belsőt, mind a környékbelit. Újból szükség lesz közforgalmú repülőtérré is, amelyet valószínűleg Zsombó térségében építenek meg.

E rövid írásnak nem célja, hogy akár főbb vonásaiban is ismertesse e nagyszabású általános rendezési tervet, amely egyébként nemcsak oldalakra, hanem mellékleteivel, részletes leírásaival kötetnyi-re terjed. E sorok csupán érzékeltetni kívánják, hogy a jövő tervezésének, jóformán új városépítésnek milyen sok a felelős gondja, de milyen sok a megragadó szépsége is. Számos részlete van e tervnek, amelyek megfelelő időben lapunkban is nyilvánosságot kapnak, s bizonyára elhangzanak tanácstag-beszámolókon is, hogy a kialakult szokás szerint az egyes részkezdésekben a lakosság is hallassa véleményét. Vannak még tisztázatlan problémák is, amelyeken — a város párt- és állami vezetése szándékainak, törekvéseinek megfelelően — gyors ütemben dolgoznak a tervezők. Végeredményben a kormány hagyja jóvá ezt a tervet, amely lényegében csak keretnek tekinthető, a fejlődés irányvonalát húzza meg.

Korszakos jelentőségű munkáról van szó, hiszen egy város fejlődésének hosszú időre szóló távlatai rajzolódnak ki. Jóleső látni a jövőt, a jövő századot, amelyet ha mi nem is mindannyian tapinthatunk majd, de utódaink sokkalta fejlettebb, korszerűbb város falai között érnek meg. Megnyugtató maga a tudat, hogy egyáltalán tervezhetünk, mert békében élve van erőnk, anyagi és erkölcsi fedezetünk, biztonságunk a megvalósításához. Hiú ábrándozás lenne mindez, ha nem nyugodna a jövő képe a ma reális valóságán, azon a munkakedven, amellyel eddig is eljutottunk és amelyre ezentúl is minden időben szükség lesz. Így van csak értelme, egysége e munkának: napjainkat szolgálni — jövőbe nézőn.

LÖKÖS ZOLTÁN

A színpad alatt húzó dó 57 méteres folyosó